

Сучасні аспекти збереження здоров'я людини

Збірник наукових праць IX Міжнародної
міждисциплінарної науково-практичної конференції

До 30-річчя Чорнобильської катастрофи

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ
СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В НІТРІ
УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КІЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ТА ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА
ГО «СОЮЗ ЧОРНОБИЛЬ УКРАЇНИ» ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЛЮДИНИ І ГЛОБАЛІСТИКИ «НООСФЕРА»
САНаторій «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

Сучасні аспекти збереження здоров'я людини

ЗБІРНИК ПРАЦЬ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(22-23 квітня 2016 року)

До 30-річчя Чорнобильської катастрофи

УЖГОРОД
2016

УДК 613.2 (075.8)

ББК 53.51Я2

Б 62

Рекомендовано до друку

*Вченого радою ДВНЗ "Ужгородський національний університет"
(протокол №3 від 24 березня 2016 р.)*

За редакцією проф. Ганича Т.М.

Голови редколегії:

О.М. Ганич – заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб, директор НДІ фітотерапії ДВНЗ "УжНУ"

Т.М. Ганич – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри факультетської терапії медичного факультету ДВНЗ "УжНУ"

Члени редколегії:

проф. Гаврилко П.П.

доц. Бринда Я.

проф. Ганич М.М.

доц. Лукша О.В.

засл. лікар України П.П. Ганинець

н.с. Скаканді С.І.

Автори опублікованих робіт несуть повну відповідальність за зміст і ілюстративний матеріал.

Сучасні аспекти збереження здоров'я людини:

збірник праць IX міжнародної міждисциплінарної наук.-практ. конф./

За ред. проф. Т.М. Ганича. – Ужгород : 2016. – 388 с.

Збірник праць конференції висвітлює нові відомості про збереження здоров'я людини в несприятливих екзоекологічних умовах, а саме - роль сімейного лікаря в оздоровленні населення природними засобами, забезпечення адекватного харчування, якісної питної та мінеральної води, подолання йододефіциту, використання сучасних агротехнологій для збереження і збагачення біорізноманіття природи. Особлива увага приділена питанням, пов'язаним з подоланням віддалених наслідків аварії на ЧАЕС, 30-річчя з дня якої настає в квітні 2016 року.

На всі роботи одержано фахові рецензії.

ISBN 978-617-673-446-8

©ДВНЗ «УжНУ», 2016

©УТЕІ КНТЕУ, 2016

ПЕРЕДМОВА

Промайнуло 30 років від самої масштабної на планеті ядерної Чорнобильської катастрофи. За міжнародною шкалою оцінки небезпеки ця аварія відноситься до VII рівня (глобальна).

Після вибуху реактора діяло три джерела опромінення: хмара радіоактивних газів, аерозолі викинутих з реактора радіонуклідів та розкидані частини внутрішніх конструкцій реактора. У початковий період основну небезпеку складав радіоактивний йод (I^{131} , I^{132}), що поступав в організм в основному з молоком та листовою зеленню. Після розпаду радіоактивного йоду критичним нуклідом став радіоактивний цезій, що потрапляв в організм населення в основному з м'ясо-молочними продуктами, менш значною є патогенна роль стронцію та плутонію.

Отже, дозоутворюючими ізотопами стали цезій та йод. Загальна територія України з рівнем забруднення цезієм-137 вище 1 Кі на 1 Км² склала 5143 га.

Станом на 2015 рік статус постраждалих від наслідків Чорнобильської катастрофи мали біля 2 млн. осіб. На Україні проживає понад 230 тис. ліквідаторів наслідків аварії (ЛНА), а в категорію потерпілих від аварії (переселенці, евакуйовані та постійні жителі радіаційно контролюваних територій; діти, народжені після аварії в усіх постраждалих групах) входить, окрім ЛНА, понад 1,8 млн осіб, зокрема, біля 450 тисяч дітей.

Абсолютна більшість осіб, яка зазнала радіонуклідного впливу отримала опромінення в діапазоні 0,25 Гр, які трактуються як малі дози радіації. Значний контингент населення зазнає хронічного впливу малих доз радіації і продовжує жити на забруднених територіях і тепер. Понад 1 млн людей (дорослих і дітей) продовжує проживати чи працювати в зонах безумовного і гарантованого виселення або посиленого радіаційного контролю. Біля 60 тис. дітей отримали опромінення щитоподібної залози.

За 30 років, що минули після аварії на ЧАЕС, радіаційний стан територій, що зазнали радіоактивного забруднення, покращився. Цьому сприяли природні процеси та проведені заходи з подолання наслідків аварії у сільськогосподарському та лісогосподарському виробництві, дезактиваційні роботи, здійснені заходи із запобігання поширення радіонуклідів із зони відчуждження. Можна стверджувати, що все це привело до певного зниження рівнів загального опромінення людей, які продовжують проживати на радіаційно контролюваних територіях. Водночас, проблема подолання наслідків аварії на ЧАЕС цими територіями не обмежується, і багато екологічних та медичних

постчорнобильських аспектів залишається дискутабельними і недостатньо вивченими.

Тому наше завдання подивитись, що ми зробили за минулий період, що зробили на сьогодні і, саме головне, як нам діяти далі.

До цієї праці було залучено багато вчених, організаторів охорони здоров'я, громадськість. Зокрема, на нашій конференції заслухаємо доповіді провідних вчених і представників практичної охорони здоров'я - як вітчизняних, так і зарубіжних. У рамках нашого форуму відбудеться робоче засідання міжнародної групи експертів з проблематики «Біорізноманіття після Чорнобильської аварії», а всі наукові праці з даної проблематики, що безпосередньо стосуються різних постчорнобильських аспектів, буде видано окремим збірником.

Але чи можемо ми стверджувати, що проблема екологічних і медичних наслідків аварії на ЧАЕС обмежується тими територіями, які офіційно признако радіаційно забрудненими, і тими людьми, що отримали статус постраждалих? Жодним чином - ні. Ще 1995 року академік В.Г.Бар'яхтар у післямові до фундаментального наукового видання «Чернобильская катастрофа» вказував, що далеко не всі медико-екологічні аспекти наслідків аварії належним чином розглянуті чи навіть виявлені, а радіоактивний осад, зокрема, з врахуванням плутонію-238 та інших радіонуклідів з дуже тривалим періодом напіврозпаду, рознісся на дуже обширні, окрім офіційно контролюваних, території України, Росії, Білорусі і сусідніх європейських країн. Таким чином, всі ці території, і люди, що на них проживають, так чи інакше продовжують фактично перебувати під постчорнобильським впливом. А любі дослідження стану природи і людини в Україні і сусідніх країнах можна розглядати як різні аспекти стану довкілля і населення в постчорнобильський період, зокрема, у цьогорічні 30 років після аварії на ЧАЕС.

Саме тому в програмі IX міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції продовжують бути присутні такі традиційні актуальні аспекти, як проблеми оздоровчого харчування з використанням компонентів лікарських рослин та продуктів бджільництва, використання якісної питної та мінеральної води, подолання йододефіциту та ефективної йодної профілактики, різні аспекти сучасного медикаментозного лікування внутрішніх хвороб в комбінації з застосуванням немедикаментозних засобів. Щороку ми також приділяємо увагу новим здобуткам у царині агробіотехнології вирощування рослин та втілення в практику на їх основі нових продуктів харчування для профілактики та оздоровлення.

На завершення вступного слова не можемо від оргкомітету вчергове не висловити велику вдячність та глибоку шану провідним

вченим України, які майже поспіль десятиріччя творчо і високоякісно вивчають і оберігають здоров'я людини, широко використовуючи цілющі сили природних засобів. Завжди актуальні, змістовні та цікаві наукові доповіді академіків І.С.Чекмана та Г.Б. Рудавської, професорів К.Г. Гаркової, М.В. Курика, М.Н. Корзуна, Н.О.Горчакової, В.Д. Броварського (м. Київ); професорів О.І. Волошина (м. Чернівці), В.І.Вдовиченка, О.О. Абрагамовича, І.В. Сирохмана (м. Львів), А.Р. Грицика (м. Івано-Франківськ), П.П. Гаврилка, І.В.Чопея, Е.Й. Архій (м. Ужгород); доцента О.В. Лукші (м. Ужгород) та багатьох інших.

Особливого відзначення заслуговує і творча співпраця науково-дослідного інституту фітотерапії ДВНЗ УжНУ, інших вчених і науково-практичних установ України з науковцями і практиками Словачької республіки. Завжди високі оцінки отримували наукові доповіді доц. Я. Бріндзи – директора Інституту біорізноманіття аграрного університету в м. Нітра; доц. Ш. Кошліка з Центру натуральної медицини (м. Кошице) та доц. Я. Євтімової з Кошицького ветеринарного університету. Наши словацькі колеги та їхні установи також виступали активними співорганізаторами на попередніх міжнародних міждисциплінарних конференціях, які проводилися на базі санаторію « Квітка полонини».

Активними учасниками та спонсорами на наших конференціях традиційно були і є фірми НІРР-Ужгород (дир. М.А. Панков, Ужгород), «Йодіс» (дир. акад. В.М. Мельниченко, Київ), «Ламідан» (дир. В.І. Равінський, наук. кер. В.О. Лизогуб, м. Одеса). Завдяки продукції цих фірм проводиться велика оздоровча робота серед дитячого та дорослого населення, ефективна профілактика йододефіциту та порушень здоров'я серед школярів Закарпаття.

Успішному проведенню наукових конференцій постійно сприяли велике доброзичливе ставлення і спонсорська допомога керівництва санаторію «Квітка полонини» і ТОВ «Сузір'я» (генеральний директор, заслужений лікар України П.П. Ганинець). За це - велика шана і щира вдячність.

Співголови редколегії Збірника праць конференції,
доктори медичних наук, професори
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Оксана і Тарас Ганичі

мікрофлору та активізує процес ремінералізації зубів (3). Ефірні олії, крім коригентів смаку і запаху, виконують ще і функцію протимікробних та дезодорувальних речовин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний реєстр лікарських засобів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.drlz.kiev.ua
2. Медичні наслідки аварії на Чорнобильській атомній станції / За ред. О.Ф Возіанова, В.Г. Бебешка, Д.А. Базіки. - Київ:ДІА, 2007.- 800 с.
3. Микробиологический мониторинг состояния биопленки зуба при применении хлоргексидина и ксилита в комплексном лечении кариеса у детей раннего возраста / Е.В. Кириллова, В.Н. Царев, Л.П. Кисельникова, В.О. АРТЕМОВА // Стоматология детского возраста и профилактика. -2009. – 32.- С.86-94
4. Antibacterial Efficacy of a Propolis Toothpaste and Mouthrinse Against a Supragingival Multispecies Biofilm / Vanni R., Waldner-Tomic N.M., Belibasakis G.N., at al // Oral Health Prev. Dent. – 2015.-13(6). - p.531-535. doi: 10.3290/j.ohpd.a34372.
5. Antimicrobial properties of *Stellaria media* (L.) Vill. and *Lemna minor* L.: prospects for edible and medicinal use / Vorobets N., Nikolaichuk V., Rivis O., Kryvtsova M. // Agrodiversity for Improving Nutrition, Health and Life Quality. Part II/: Ed.Jan Brindza. Svitlana Klymenko. – Nitra. – 2015. – P. 720-723.

SUMMARY

DEVELOPMENT OF THERAPEUTIC TOOTHPASTES ON BASIS OF BEE KEEPING PRODUCTS AND HERBAL DRUGS

Hudz N.I., Demchyna H.R., Vorobets N.M., Svydenko L.V.,

Bilous V. M.

We have been conducting research on the development of therapeutic toothpastes based on extracts of propolis and beebread and essential oils of peppermint, various types of sage, thyme, chamomile.

ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ФРАКЦІЇ ОКСИДУ АЗОТУ У ВИДИХУВАНОМУ ПОВІТРІ У ХВОРІХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ

Дебрецені К.О., Гряділь Т.І., Чубірко К.І., Гечко М.М., Чопей І.В.

**ДВНЗ “Ужгородський національний університет”, Ужгород,
Україна**

Вступ: Бронхіальна астма (БА) - хронічне запальне захворювання легень, симптомами якого є бронхоспазм та обворотна обструкція

дихальних шляхів. Молекула оксиду азоту (NO) відграє різноманітну роль у гомеостазі організму людини: від маркеру запалення до забезпечення антиоксидантного стресу, дилатації судинної стінки, а також являється нейротрансмітером. Визначення рівня фракції оксиду азоту у видихуваному повітрі (FeNO) є кількісним, неінвазивним, простим і безпечним методом оцінки запалення дихальних шляхів, який слугує додатковим інструментом до інших способів оцінки захворювання дихальних шляхів, в тому числі астми. Однак слід з обережністю підходити до інтерпретації показників FeNO, яка залежить від того, чи має пацієнт неспецифічні респіраторні симптоми, причина яких поки не встановлена, або підтверджений діагноз БА. Також слід враховувати інші фактори: чи курить пацієнт, чи отримує він протизапальну терапію, а також зрист, вік і стать.

Мета: Визначити рівень оксиду азоту у видихуваному повітрі у хворих з БА. Проаналізувати отримані дані показників оксиду азоту у фазі ремісії та в фазі загострення, та порівняти з показниками у абсолютно здорових людей.

Матеріали та методи: Було обстежено пацієнтів з БА (n=29, I група) у фазах загострення та ремісії, яким здійснено: загальноклінічне обстеження, спірометрію та визначено рівні FeNO. Також було проведено спірометрію і визначення рівнів FeNO у абсолютно здорових людей (n=11, II група). Отримані дані були проаналізовані та статистично оброблені.

Результати: При порівняні показника об'єму форсованого видиху за першу секунду (ОФВ₁) у хворих з I групи у фазі загострення з II групою, рівень ОФВ₁ був нижчим у I групі (63 % проти 98 %) ($p<0,05$). Натомість рівень FeNO у I групі у фазі загострення склав 58 ppb, а в фазі ремісії показник FeNO склав 36 ppb, натомість показники II групи склали 18 ppb ($p<0,05$). Згідно даних Dweik, Boggs та ін. високий рівень FeNO (>50 ppb у дорослих) може вказувати на виражене еозинофільне запалення в дихальних шляхах. Також це може означати, що при розвитку клінічних проявів захворювання терапія стероїдами буде ефективною. Згідно рекомендацій величина FeNO між 25 і 50 ppb вимагає обережної інтерпретації в залежності від того, чи проводилося вимірювання з діагностичною метою у хворого з клінічними симптомами при відсутності попереднього лікування глюкокортикоїдами або це клінічно значиме підвищення або зниження FeNO в порівнянні з попереднім виміром у пацієнта, який спостерігається протягом деякого часу. Відмічено сильний кореляційний зв'язок між показником ($r=0,73$) ОФВ₁ та рівнем FeNO.

Висновки: Рівні видихуваного оксиду азоту достовірно корелювали сильним зв'язком з показником ОФВ₁, та відображали

реальну картину прогресування чи ремісії БА. Визначення та оцінка рівнів оксиду азоту не потребує високого професіоналізму. Проте, через високу вартість апаратів-аналізаторів, дана методика обмаль поширенна у лікарській практиці, і в рамках української медицини розрізняється як ноу-хау, в той час як у світі дана методика досить поширенна. Перевагами оцінки FeNO є неінвазивний характер методу, простота повторних вимірювань і відносно легке використання у хворих з важкою формою бронхіальної обструкції, яка обмежує застосування багатьох інших методик. Надаючи інформацію про запалення в дихальних шляхах, FeNO розрізняється як доповнення до традиційних методів клінічної діагностики (анамнез, лікарський огляд, дослідження легеневої функції).

ЛІТЕРАТУРА

1. American Thoracic Society/European Respiratory Society. ATS/ERS recommendations for standardized procedures for the online and offline measurement of exhaled lower respiratory nitric oxide and nasal nitric oxide, 2005. Am J Respir Crit Care Med 2005;171:912– 930.
2. Dweik R.A., Boggs P.B., Erzurum S.C. et al. An official ATS clinical practice guideline: interpretation of exhaled nitric oxide levels (FENO) for clinical applications. Am. J. Respir. Crit. Care Med. 2011; 184 (5): 602–615.
3. Khatri SB, Hammel J, Kavuru MS, Erzurum SC, Dweik RA. Temporal association of nitric oxide levels and airflow in asthma after whole lung allergen challenge. J Appl Physiol 2003;95:436–440, discussion 435.
4. Porsbjerg C, Lund TK, Pedersen L, Backer V. Inflammatory subtypes in asthma are related to airway hyperresponsiveness to mannitol and exhaled NO. J Asthma 2009;46:606–612.
5. Reddel HK, Taylor DR, Bateman ED, Boulet LP, Boushey HA, Busse WW, Casale TB, Chaney P, Enright PL, Gibson PG, et al. An official American Thoracic Society/European Respiratory Society statement: asthma control and exacerbations: standardizing endpoints for clinical asthma trials and clinical practice. Am J Respir Crit Care Med 2009;180:59–99.

SUMMARY

DIAGNOSTIC SIGNIFICANCE OF EXHALED NITRIC OXIDE LEVELS IN PATIENTS WITH BRONCHIAL ASTHMA

Debretseni K., Griadil T., Chubirko K., Hechko M., Chopey I.

The aim of the work was to determine the level of nitric oxide in exhaled air in patients with asthma in remission and exacerbation, and compare the obtained data with those in completely healthy people.

Горленко О.М., Пацкан Т.В., Пушкаш Л.Ю., Студеняк В.М.	199
АНТИОКСИДАНТНІ ВЛАСТИВОСТІ СЕЛЕНВМІСНИХ ЗАСОБІВ	
Горчакова Н.О., Беленічев І.Ф., Поготова Г.А., Ноцек М.С.	202
ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ «ФЕМІНАЛЬ» У ЖІНОК РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ	
Грицько М. І.	204
РОЗРОБКА ЛІКУВАЛЬНИХ ЗУБНИХ ПАСТ НА ОСНОВІ ПРОДУКТІВ БДЖЛЛЬНИЦТВА ТА РОСЛИНИХ ПРЕПАРАТІВ	
Гудзь Н.І., Демчина Г.Р., Воробєєв Н.М., Свіденко Л.В., Білоус В. М.	206
ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ФРАКЦІЇ ОКСИДУ АЗОТУ У ВІДПИХУВАНОМУ ПОВІТРІ У ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ	
Дебрецені К.О., Гряділь Т.І., Чубирко К.І., Гечко М.М., Чопей І.В.	209
ХРОНІЧНИЙ ГЕПАТИТ С ТА СТЕАТОЗ ПЕЧІНКИ	
Дербак М.А., Сіксай Л.Т., Лазур Я. В.	212
ЕФЕКТИВНІСТЬ ІМУНОПАТОГЕНЕТИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ХРОНІЧНОМУ ПІСЛОНЕФРІТИ	
Івасівка Р.С., Гельнер З.А., Новосад А.Б.	214
РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСЕНАТИДУ ПРИ ЛІКУВАННІ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ II ТИПУ.	
Івачевська В.В., Плоскіна В.Ю, Гряділь Т.І., Бенца Т.І., Маршалік К.Е., Гиепа Я.Ю., Гечко Х.А., Канчій В.М.	217
ОЖИРІННЯ ЯК ФАКТОР АКУШЕРСЬКИХ УСКЛАДНЕНЬ ПРИ ГЕСТАЦІЙНОМУ ДІАБЕТИ	
Леміш Н.Ю.	219
МЕТАБОЛІТНІ ПРЕПАРАТИ У ФАРМАКОТЕРАПІЇ ГІПЕРТРОФІЇ МІОКАРДУ	
Казак Л.І., Загородній М.І., Дорошенко А.М., Дяченко В.Ю., Віжунов В.Л., Реплянчук Н.Д.	222
РІВЕНЬ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА АНТИБІОТИКОРЕЗІСТЕНТНІ ФОРМИ ТУБЕРКУЛЬОЗУ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ЗАКАРПАТТЯ	
Когуч Т.Т., Кривцова М.В.	225
ПЕРИНАТАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗРОДЖЕННЯ ЖІНОК З РУБЦЕМ НА МАТІЦІ В УМОВАХ ЙОДНОГО ДЕФІЦИТУ.	
Корсак В.В., Пацкань І.І.	229
МЕХАНІЗМИ ОЗДРОВЧОЇ ДІЇ МОЛИТОВ, БОГОСЛУЖІНЬ ТА ПРОДУКТІВ МИРОТОЧЕННЯ	
Лазорик М.І., Ананченко В.М., Будай Д.О., Німець Е.-О.О.	232
РОЛЬ ЕПІДЕМОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ ЗА ІМУНОКЕРОВАНИМИ ІНФЕКЦІЯМИ У ЗБЕРЕЖЕНИІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Маркович В.П., Тимчик В.В., Пішащ Т.В., Сітник Г.Я.	235
НАДМІРНЕ ВЖИВАННЯ ХЛОРИДУ НАТРИЮ, ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР У РОЗВИТКУ АБДОМІНАЛЬНОГО ОЖИРІННЯ, МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ ТА НЕАЛКОГОЛЬНОЇ ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ	
Машура Г.Ю., Рішко О.А., Ганич Т.М., Фатула М.І., Блецкан М.М.	237
ПІДВИЩЕННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ СТУДЕНТІВ ВУЗУ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	
Мелега К.П., Дуло О.А., Щерба М.Ю.	241

The Uzhhorod National University, Ukraine
Institute of Phytotherapy, Uzhhorod, Ukraine
Slovak University of Agriculture in Nitra, Slovakia
Institute of Biodiversity Conservation and Biosafety (Slovakia),
Sanatorium Kvitka Poloniny, Ukraine
are organizing the IX International applied science conference

Modern aspects of maintaining human health
which will be held in the Sanatorium Kvitka Poloniny, Svaliava, Ukraine,
in April 22-23, 2016

At the conference will be presented results of the projects:

- a) ITMS 26220220115 Support of technologies innovation of special bio-food products for human healthy nutrition“ - supported by the Operational Programme Research and Development of the European Regional Development Fund.
- b) International network oriented on implementation of research, education and developmental programme „Agrobiodiversity for improving nutrition, health, and life quality“ under international cooperation in decision of investigational projects ITMS 26220220180: Building Research Centre „AgroBioTech“ and ITMS 26110230085 „TRIVE“
- c) ISEKI_Food - 4-581415 - LLP - 1 - 2011 - 1 - IT - ERASMUSENW supported by the European Commission under the LLP and Erasmus Mundus Programmes, in collaboration with the ISEKI-Food4 and ISEKI Food Association. These projects has been funded with support from the European Commission. All publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

**ОРГКОМІТЕТ ВДЯЧНИЙ СПОНСОРАМ ЗА
ПОСИЛЬНИЙ ВКЛАД У КОНФЕРЕНЦІЮ**

*Санаторій «Квітка Полонини»,
головний лікар П.П. Ганинець*

**ТОВ «ХІПП-Ужгород»,
директор В.А. Панков**

*ПП Ламідан,
директор Равінський В.І.*

Наукове видання

Сучасні аспекти збереження здоров'я людини

Матеріали IX міжнародної міждисциплінарної
науково-практичної конференції,
сан. "Квітка полонини", 22-23 квітня 2016 року
(с. Солочин Свалявського району)

За редакцією проф. Ганича Тараса Михайловича

Підготовка до друку: проф. Ганич Т.М.
Комп'ютерне опрацювання текстів: Саканді С. І.

ТОВ «Видавництво «Центр учебової літератури»
Бул. Електриків, 23 м. Київ 04176

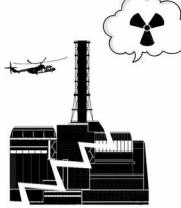
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої
продукції ДК № 4162 від 21.09.2011 р.

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ГО «СОЮЗ ЧОРНОБИЛЬ УКРАЇНА» ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ
КАФЕДРА ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ

СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В НІТРІ

УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГІВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГІВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЛЮДИНИ І ГЛОБАЛІСТИКИ «НООСФЕРА»
САНАТОРІЙ «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

До 30-річчя Чорнобильської катастрофи

ПРОГРАМА

ІХ МІЖНАРОДНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»

22-23 квітня 2016 року

с. СОЛОЧИН

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ГО «СОЮЗ ЧОРНОБИЛЬ УКРАЇНИ» ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ
КАФЕДРА ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ

СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В НІТРІ

УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ КІЇВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЛЮДИНИ І ГЛОБАЛІСТИКИ «НООСФЕРА»
САНаторій «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

До 30-річчя Чорнобильської катастрофи

ПРОГРАМА
**ІХ МІЖНАРОДНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

«СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»
(до 30-річчя Чорнобильської катастрофи)

22-23 квітня 2016 року

с. Солочин Свалявського району Закарпатської області

**ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ГО «СОЮЗ ЧОРНОБИЛЬ УКРАЇНИ» ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ
КАФЕДРА ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ**

**СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В НІТРІ**

**УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ІНСТИТУТ КІЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

**МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЛЮДИНИ І ГЛОБАЛІСТИКИ
«НООСФЕРА»**

САНАТОРІЙ «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

**ПРОГРАМА
ІХ МІЖНАРОДНОЇ
МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СУЧASNІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»
(до 30-річчя Чорнобильської катастрофи)**

22-23 квітня 2016 року

c. Солочин Свалявського району Закарпатської області

Вельмишановний(а) п.

Зaproшуємо Вас взяти участь у IX міжнародній міждисциплінарній науково-практичній конференції «Сучасні аспекти збереження здоров'я людини», яка відбудеться 22–23 квітня 2016 року на базі санаторію «Квітка полонини»

Ректор ДВНЗ УжНУ, доктор медичних наук проф. Смоланка В.І.

Проректор з наукової роботи, заслужений діяч науки і техніки України, доктор фізико-математичних наук, проф. Студеняк І.П.

Директор НДІ фітотерапії УжНУ, заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, проф. Ганич О.М.

Голова ГО «Союз Чорнобиль України в Закарпатській області» доц. Угрин В.П.

Директор Інституту збереження біорізноманіття в Нітрі (Словаччина), доц. Бріндза Я.

Директор Ужгородського торговельно-економічного інституту Кіївського національного торговельно-економічного університету, проф. Гаврилко П.П.

Директор Департаменту охорони здоров'я Закарпатської ОДА Маркович В.П.

Директор Департаменту освіти і науки Закарпатської ОДА Сопкова Г.І.

Директор міжнародного інституту людини і глобалістики «Ноосфера», доц. Лукша О.В.

Генеральний директор ТОВ «Сузір'я», заслужений лікар України Ганинець П.П.

Голова оргкомітету конференції – директор НДІ фітотерапії УжНУ, заслужений діяч науки і техніки України, проф. О.М. Ганич

Співголови: доц. Бріндза Я., проф. Гаврилко П.П., заслужений лікар України Ганинець П.П., проф. Ганич Т.М., доц. Лукша О.В.

Члени робочого оргкомітету: доц. Коваль В.Ю., доц. Павліш Л.О., Скаканді С.І., Данило С.І.

Конференція відбудеться за адресою: санаторій «Квітка полонини», с. Солочин Свалявського р-ну, проїзд зі ст. Свалява до санаторію маршрутним таксі та автобусом «Квітка полонини».

Реєстрація учасників: 21 квітня 2016 р.: з 8.00 до 22.00;

22 квітня 2016 р.: з 8.00 до 11.00

Сніданок: 9.15-9.50. Обід: 14.15 – 15.00. Вечеря: 19.00 – 20.00

Регламент роботи конференції: доповіді – до 10 хв., обговорення – до 5 хв.

22 квітня 2016 року (п'ятниця)

10.00-10.30

Відкриття конференції, привітання і презентація учасників

10.30-14.00

**Перше засідання:
ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТАНУ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ
ТА ДОВКІЛЛЯ
В ПОСТЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ ПЕРІОД**

Модератори: акад. Рудавська Г.Б., проф. Руденко А.В., доц. Бріндза Я., проф. Курик М.В., доц. Угрин В.П., проф. Чопей І.В., проф. Ганич Т.М.

10.30-10.45

**ПІДТРИМКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ ПІСЛЯ
ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ
НАНОПРЕПАРАТИВ**

Чекман І.С., Ульберг З.Р., Руденко А.В., Білоус С.Б., Воронін Є.П.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця;

Інститут біоколоїдної хімії імені Ф.Д. Овчаренка НАН України;

Інститут урології НАМН України, Київ;

Львівський національний медичний університет

імені Данила Галицького, Львів;

Інститут хімії поверхні імені О.О. Чуйка НАН України, Київ, Україна

10.45-11.00

ЗАКОНИ ВСЕСВІТУ І СЬОГОДЕННЯ УКРАЇНИ

Курик М.В.

Відділ молекулярної фотоелектроніки,

Інститут фізики НАН України, Київ, Україна

11.00-11.15

**МОНІТОРИНГОВЕ КЛІНІКО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНЕ
ДОСЛІДЖЕННЯ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА В ОЦІНЦІ СТАНУ
ЗДОРОВ'Я ДИТЯЧОЇ ПОПУЛЯЦІЇ УКРАЇНИ**

Шкіряк-Нижник З.А.

ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології України»,

Національна медична академія післядипломної освіти

ім. П.Л. Шупика, Київ, Україна

**74. ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТУ «ФЕМІНАЛ» У ЖІНОК
РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ**

Грицько М. І.

Національний медичний університет імені Данила Галицького, Львів,
Україна

**75. ДОСЛІДЖЕННЯ УМОВ ВИЗНАЧЕННЯ 4-БРОМФЕНОЛУ
МЕТОДОМ ВЕРХ**

Мага І.М.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**76. ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ФРАКЦІЇ
ОКСИДУ АЗОТУ У ВІДІХУВАНОМУ ПОВІТРІ У ХВОРІХ
НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ**

Дебрецені К.О., Гряділь Т.І., Чубірко К.І., Гечко М.М., Чопей І.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

77. ХРОНІЧНИЙ ГЕПАТИТ С ТА СТЕАТОЗ ПЕЧІНКИ

Дербак М.А., Сіксай Л.Т., Лазур Я. В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**78. ВІЛИВ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ НА ПІГМЕНТНУ СИСТЕМУ РІЗНИХ
ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ**

Тафій М. Д., Вакерич М.М., Белчгазі В.Й., Ніколайчук В.І.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**79. РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСЕНАТИДУ ПРИ ЛІКУВАННІ
ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ II ТИПУ**

Івачевська В.В., Плоскіна В.Ю., Гряділь Т.І., Бенца Т.І., Маршалик К.Е.

Гнєпа Я.Ю., Гечко Х.А., Канчій В.М.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**80. ОЖИРННЯ ЯК ФАКТОР АКУШЕРСЬКИХ УСКЛАДНЕнь
ПРИ ГЕСТАЦІЙНОМУ ДІАБЕТІ**

Леміш Н.Ю.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**81. МЕТАБОЛІТНІ ПРЕПАРАТИ У ФАРМАКОТЕРАПІЇ ГІПЕРТРОФІЇ
МІОКАРДУ**

Казак Л.І., Загородній М.І., Дорошенко А.М., Дяченко В.Ю.,

Віжунов В.І., Реплянчук Н.Д.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця; Вузлова лікарня
№1 станції «Дарниця» Південно-Західної залізної дороги, Київ, Україна

**82. РІВЕНЬ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНІ
ФОРМИ ТУБЕРКУЛЬОЗУ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ ЗАКАРПАТТЯ**

Когуч Т.Т., Кривцовіа М.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**83. ПЕРИНАТАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗРОДЖЕННЯ ЖІНОК З РУБЦЕМ
НА МАТЦІ В УМОВАХ ЙОДНОГО ДЕФІЦИТУ**

Корсак В.В., Пацкань І.І.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**84. МЕХАНІЗМИ ОЗДРОВЧОЇ ДІЇ МОЛИТОВ, БОГОСЛУЖНЬ
ТА ПРОДУКТІВ МИРОТОЧЕННЯ**

Лазорик М.І., Ананченко В.М., Будай Д.О., Німець Е.-О.О.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**85. НАДМІРНЕ ВЖИВАННЯ ХЛОРИДУ НАТРІЮ, ЯК КЛЮЧОВИЙ
ФАКТОР У РОЗВИТКУ АБДОМІНАЛЬНОГО ОЖИРІННЯ,
МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ ТА НЕАЛКОГОЛЬНОЇ ЖИРОВОЇ
ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ**

Машура Г.Ю., Рішко О.А., Ганич Т.М., Фатула М.І., Блецкан М.М.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**86. ПІДВИЩЕННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ СТУДЕНТІВ
ВУЗУ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ**

Мелега К.П., Дуло О.А., Щерба М.Ю.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**87. ВИВЧЕННЯ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ
УРОПАТОГЕННИХ ШТАМІВ *E. COLI***

Михалко Я.О.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**88. ВІРОГІДНІСТЬ АКУШЕРСЬКИХ УСКЛАДНЕнь У ЖІНОК
З ХРОНІЧНИМ ГЕПАТИТОМ С**

Міцода Р.М.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

**89. ЗАСТОСУВАННЯ КСИЛАТУ І СТЕАТЕЛЮ В КОМПЛЕКСНОМУ
ПАТОГЕНЕТИЧНОМУ ЛІКУВАННІ ХРОНІЧНОГО ВІРУСНОГО
ГЕПАТИТУ С**

Новосад А.Б., Кондрацький Б.О., Гельнер З.А., Матушак О.М.,
Івасівка Р.С., Буфан М.М.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького;
Львівський медичний інститут; ДУ «Інститут патології крові та транс-
фузійної медицини» НАМН України

Наукове видання

ПРОГРАМА
ІХ МІЖНАРОДНОЇ
МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я
ЛЮДИНИ»**

(до 30-річчя Чорнобильської катастрофи)

22-23 квітня 2016 року

с. Солочин Свалявського району Закарпатської області

Відповідальний за випуск – О. Лукиш

Верстка – Б. Досяк

Формат 60х84/16. Умовн. друк. арк. 1,62. Зам. № 47. Наклад 100 прим.

Видавництво УжНУ «Говерла».

88000, м. Ужгород, вул. Калітульна, 18. E-mail: hoverla@i.ua

**Свідоцтво про внесення до державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції –
Серія Зм № 32 від 31 травня 2006 року**

СЕРТИФІКАТ

ЗА АКТИВНУ УЧАСТЬ
В ІХ МІЖНАРОДНІЙ МІЖДИСЦИПЛІНАРНІЙ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

«СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»

(до 30-річчя Чорнобильської катастрофи)

22-23 КВІТНЯ 2016 РОКУ

ВИДАНО

*Григорій Павлович
Гановський*

ВІД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Директор НДІ фітотерапії УжНУ
професор ГАНИЧ О.М.